

Cinnoberbagge

Cinnoberbagge är en röd skalbagge som är starkt hotad och där Uppsala har den största andelen av populationen i Sverige. Vandringsleden Gula stigen är en kvarvarande skogskorridor genom staden. Detta sammanhållande grönstråk har visat sig ha särskilt stor betydelse för att arten ska kunna sprida sig. Många fynd av cinnoberbagge finns i sträckningen, däribland på Kronåsen, i skogen vid Hammarby kyrkogård, i Bäcklösa och i Vårdsätra skog.

Cinnoberbagge

Cucujus cinnaberinus

Terrängcykling

För dig som gillar att cykla i skog och mark har vi märkt upp en terrängcykelled parallellt med Gula stigen. Den kallas Uppsala Södra, är 5,5 km lång och går från korsningen Dag Hammarskjölds väg och Vårdsätravägen ner till Vårdsätra skog. Där tar Sunnersta MTB-led över med sina sammankopplade skogsslingor i Vårdsätra skog (3,5 km), Granebergsskogen (1,5 km) och på Sunnerstaåsen (4 km).

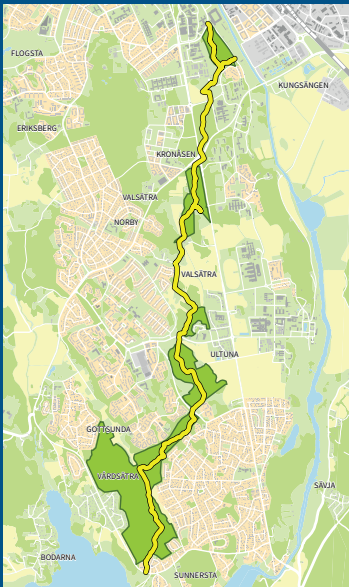

English

Gula Stigen (the Yellow Trail) is a 8 kilometres long hiking trail through southern Uppsala, from the Studenternas Sports Field in the north to Lake Mälaren in the south. What's unique about the urban trail is that it goes through an almost completely connected green area between the residential areas in the south of the city. Since 2018, the trail is also part of Upplandsleden, a hiking trail that goes through the whole province of Uppland. Gula Stigen begins with a steep incline up to the Uppsala esker, and continues across the old military exercise field Polacksbacken from the 16th century. It then passes through the nature reserve of Kronparken, where large, 300-year-old pine trees grow. You'll walk on through two Natura 2000 areas of great natural value, and finish by walking through the Vårdsätra Forest, before you reach the lake in the south.

Hitta hit

Information om busstrafik till någon av platserna som ligger i närheten av Gula stigen hittar du på UL:s hemsida ul.se

Syftet med naturreservatet

är att:

- långsiktigt bevara och säkerställa tillgängligheten till ett tätortsnära sammanhängande grönstråk med höga natur- och rekreationsvärden,
- tillgängligheten ska utvecklas i samspel med övriga bevarandeintressen och allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser inom området ska bevaras,
- skydda och utveckla skyddsvärda naturtyper och livsmiljöer för arter och säkra viktiga ekologiska spridningssamband,
- säkerställa och utveckla de ekosystemtjänster som naturreservatet bidrar med.

Skötsel och förvaltning

Gula stigen förvaltas av Uppsala kommun. Vid frågor nås naturreservatets förvaltare på telefon 018-727 00 00 eller via felanmälan på [uppsala.se/felanmälan](http:// uppsala.se/felanmälan)

Välkommen att vandra i Gula stigens naturreservat

Gula stigen är en ca 8 km lång vandringsled genom södra Uppsala, mellan Studenternas IP i norr och Skarholmen i söder. Stora delar av leden blev naturreservat år 2022. Vandringen tar dig från Kronåsen över Polacksbackens gamla exercisfält, igenom Kronparkens naturreservat med sina 300 år gamla tallar och passerar nära bostadsområdena söder om Vårdsättraleden. Du vandrar genom Natura 2000-områden vid Bäcklösa och Ultuna hagar, korsar Gottsundagipen och Vårdsättra skog innan du är framme vid Mälaren.

En led med anor

Gula stigen skapades redan på 1930-talet som en skid- och vandringsled. Namnet kom sig av att stigen fick gula markeringar. Det unika är att den stadsnära leden går genom ett nästan helt sammanhängande grönstråk. Sedan 2018 har den även fått sällskap av Upplandsleden som har en etapp med samma sträckning från staden och sedan fortsätter längs Mälarstranden till Flottsund och vidare österut.

Att upptäcka längs vägen

Stigens omgivning erbjuder bland annat ädel-lövdungar, gammal tallskog, odlingsmark och beteshagar. Detta gör att man kan njuta av rika

och omväxlande naturupplevelser. I Kronparkens naturreservat kommer du nära några av Sveriges äldsta tallar, vissa är över 300 år gamla. I Malma backe finns fornlämningar ifrån sten-, brons- och järnåldern. Värdefull natur hittar du också i de två skyddade Natura 2000-områdena som du passerar igenom i närheten av Valsätra och Gottsunda.

Framkomlighet

Etappen från Polacksbacken fram till rastplatsen strax norr om Malma Backe och stigen fram till P-platsen vid Hammarby kyrkogård är tillgänglighetsanpassad när det gäller underlag och lutningar. Sträckan söder därom har hårdgjort underlag för lättare framkomlighet med barnvagn och rullator, men lutningarna kan ibland vara svåra för dig med rullstol.

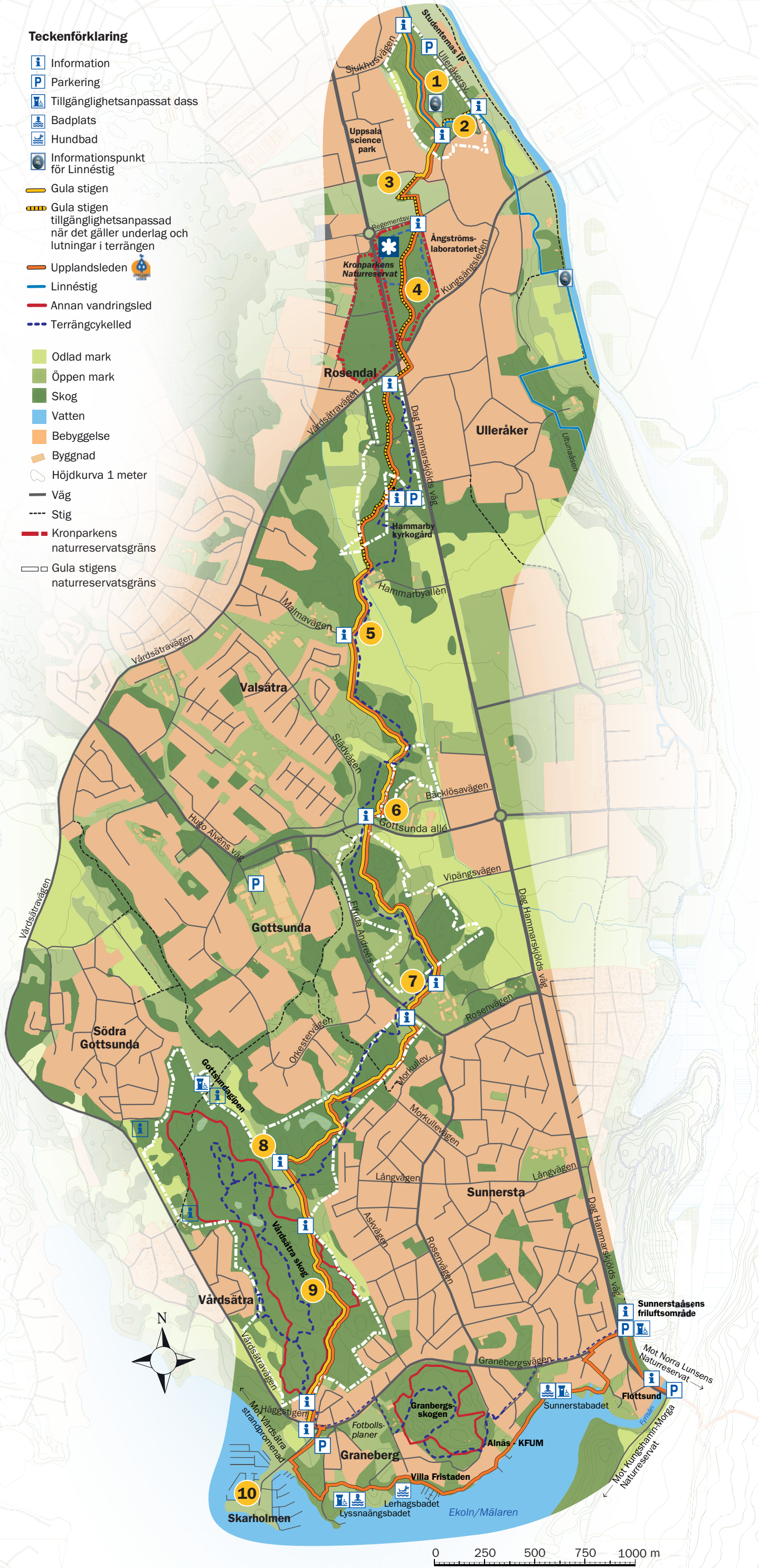
Naturreservatets föreskrifter

I Gula stigens naturreservat finns särskilda regler för att skydda växter, djur och natur. Därför får du inte:

- Fälla eller skada levande eller döda träd och buskar.
- Gräva upp växter.
- Skada eller störa växt- och djurliv.
- Samlas in mossor, lavar, vedlevande svampar och ryggradslösa djur (endast enstaka exemplar för artbestämning).
- Blommor, bär och matsvamp får plockas för privat bruk inom allemansrättens och artskyddsförordningens begränsningar.
- Ha hundar okopplade.
- Köra motorfordon annat än på vägar.
- Parkera motorfordon och husvagnar på andra ställen än på anvisade platser.
- Rid på andra ställen än vägar och anvisade ridleder.
- Sätta upp affischer, anslag, skyltar, snitslar och liknande annat än tillfälligt i samband med organiserad friluftsverksamhet (fasta orienteringskontroller är undantagna).
- Elda bara vid iordningställda eldplatser.

Tillstånd krävs för organiserade träningar, tävlingar, övningar och lägerverksamhet med över 300 deltagare.

Läs mer om naturreservatsföreskrifterna på [uppsala.se](https://www.uppsala.se) sök Gula stigen

Besökspunkter längs stigen

1 Kronåsen,

Gula stigen startar i en brant sluttning vid Studenternas där det krävs lite ansträngning för att komma upp på åsen finns Sten Sture monumentet, av Carl Milles. På Linnés tid var åsen betad och så gott som trädlös och marken utgjordes av öppna torrängar. Senare planterades åsen med tall. Tallarna kamouflerar det mesta av åsens egna former, såsom strandlinjer och dödisgröpar. Vegetationen har förändrats under århundranden, från det öppna landskapets växter till mer skuggtåligare arter. Den fridlysta backsippan har ändå klarat att hålla sig kvar. Naturvärdena på Kronåsen är höga och framför allt knutna till åsmiljöer, gamla tallar och döda almar.

2 Geijersdalen,

är en vacker bäckravins som omgärdas av lövdominerad skog med bland annat lönn, ask, alm och hägg samt enstaka grova tallar. I dalens början springer en källa fram, vilken tidigare användes som en hälsokälla, S:t Olofs källa. Ravinen har sannolikt bildats då inlandsisen drog sig tillbaka och smältvattnet från åsgropen bröt igenom åsen. Bäckens kommer nyttjas för att leda dagvatten genom området och för att skydda grundvattnet från föroreningar har bäckens botten tätats.

3 Polacksbacken,

är en stort öppen sandplåt. Området var tidigare ett exercisfält från 1500-talet. Gula stigen passerar över området, men fältet ingår inte i naturreservatet. Här passerar du även en fin damm som har till uppgift att rena dagvattnet från omkringliggande bostadsområden.

4 Kronparken

Gustav III fredade Kronparksskogen mot avverkning 1773 och skapade således Sveriges första statligt skyddade naturområde. En del av skogen skyddades som Kronparkens naturreservat 2018. Gula stigens naturreservat innebär att ytterligare en del av skogen, den norr om Hammarby kyrkogård, nu också skyddas. I Kronparken växer mellersta Sveriges finaste bestånd av jättetallar. Många av dem är över 300 år gamla. Namnet Kronparken syftar på att skogen en gång i tiden var en så kallad kronopark, avsatt för kunglig jakt. I södra delen av området, närmast Hammarby kyrkogård, har fler lövträd vuxit upp efter att gran högs bort för några decennier sedan. Ek och hassel växer i lundartade partier och asp, björk och sälg finns utspridda i området. Här finns särskilt många fynd av den starkt hotade arten cinnoberbagge.

5 Malma backe

Vid Malma backe går Gula stigen i ett öppet odlingslandskap med fält och naturbetesmarker. Här finns flera fornlämningar som skärvstenshögar, stensättningar och gravhögar från järn- och bronsåldern (cirka 1800 år fKr – 1000 år eKr).

6 Bäcklösa

Här passerar stigen över en lite bäckravins med höga naturvärden. Inom EU finns ett nätverk av skyddad natur, som består av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som i ett europeiskt perspektiv betraktas som särskilt skyddsvärda. Bäcklösa är klassat som ett Natura 2000-område. Det är bland annat förekomst av arterna cinnoberbagge och grön sköldmossa som gjort att Bäcklösa pekats ut. Området har också skyddsvärda skogar och naturbetesmarker med andra ovanliga arter.

Sten Sture monumentet, av Carl Milles

7 Ultuna hagar,

består av ett öppet beteslandskap med skogsdungar och fina utflyktsplatser, speciellt under vitsippstiden i april-maj. I skogsdungarna växer många stora aspar vilket gör detta till ett viktigt spridningsstråk för cinnoberbagge.

8 Gottsundagipen,

har stora öppna gräsytor för olika uteaktiviteter, både sommar- och vintertid. Här hittar du fotbollsplaner, kolonilotter och vilobänkar i fina sollägen. När det snöat tillräckligt mycket anlägger kommunen ett skidspår, ofta parallella spår, runt hela gipen som är ungefär 4-5 kilometer långt.

9 Vårdsätra skog,

är ett blandskogsområde med inslag av utländska trädslag som jättetujor, ädelgranar och cembratallar. Historiskt har området använts som betesmark, men sedan betet upphörde har skogen successivt vuxit igen. Området är varierat och består av olika skogstyper, från torra barrträdsbevuxna berghällar, till blandskogar, lövskogar och fuktiga sumpskogar. Det förekommer ovanliga arter knutna till både död barrved och lövved, bland annat blackticka, rynkskinn, ullticka, prakttagg och kandelabersvamp. Skogsbrynen intill öppen mark, både mot Vårdsätravägen och Gottsundagipen, är asprika och mycket värdefulla för cinnoberbagge.

Norra delen av skogen är en så kallad naturskog där naturen får sköta sig själv. Här hittar du även skogens största flyttblock som väger 300 ton! Äldsta tallen i skogen är snart 200 år gammal. Runt den rödmarkerade skogsslingan finns små informationsskyltar som berättar mer om skogens arter och dess historia. Innanför skogens vandringsstigar har vi markerat upp en mountainbikeled som är en del av cykelleden "Sunnersta mountainbikeled" tillsammans med slingor i Granebergsskogen och på Sunnerstaåsen.

10 Skarholmen

Vid Granebergsvägen ovanför fritidshamnen Skarholmen slutar, eller börjar, Gula stigen. Härifrån kan man ta buss in till staden. Om man inte vill fortsätta vandra Upplandsleden österut längs Mälarstranden mot Flottsund och Norra Lunsens naturreservat eller Vårdsätra strandpromenad västerut mot Lurbo och Hågadal-Nåstens naturreservat.